

Mål 2. Barn och unga är med och påverkar utvecklingen av kulturlivet

Uppföljning 2021

Foto: Petter Engman
Västerbottens Museum

Innehållsförteckning

Så läser du rapporten	1
Kulturplanen och kultursamverkansmodellen	2
Nuläge målområde 2	2
Pandemins påverkan	4
Statistik barn och unga 2021	5
Nuläge.....	6
Regionala kulturbolag	7
Västerbottensteatern AB.....	9
Norrlandsoperan AB.....	12
Västerbottens museum AB.....	15
Skellefteå museum AB.....	17
Skogs- och samemuseet i Lycksele AB.....	19
Konsulentverksamheter	21
Dans i Västerbotten.....	23
Riksteatern i Västerbotten	26
Konstkonsulentverksamheten.....	29
Film i Västerbotten	32
Västerbottens läns hemslöjdsförening.....	35
Regional biblioteksverksamhet inkl. läs och litteraturfrämjande verksamhet	38
Regionbibliotek Västerbotten	39
Regional enskild arkivverksamhet	41
Folkrörelsearkivet i Västerbotten.....	42
Företagsarkivet i Västerbotten	45

Så läser du rapporten

Rapporten utgör en uppföljning av det regionala kulturpolitiska målet **Barn och unga är med och påverkar utvecklingen av kulturlivet** och avser året 2021.

Verksamheter som omfattas av uppföljningen är de som erhåller anslag inom ramen för kultursamverkansmodellen¹. Anslagen anges i tusentalskronor (tkr). Uppföljningen består av utdrag ur verksamhetsberättelser och statistik som inrapporterats genom det nationella rapporteringsverktyget kulturdata-basen vilken administreras av Myndigheten för kulturanalys. Statistiken som visar barn och ungas deltagande avser åldrarna 0–18 år, inrapporterade kvalitativa underlag avser åldrarna 0-25 (cirka). Respektive verksamhet har olika rapporteringskrav vilket påverkar utkomsten av den statistik som finns tillgänglig i kulturdata-basen. Statistiken består av tre delar; aktiviteter, besökare och verksamhetsbesök. Aktiviteter innefattas av antal föreställningar, programaktiviteter, utställningar och konserter i det egna länet och besökare är de som besökt/deltagit vid dessa. Verksamhetsbesök består huvudsakligen av antalet betalande gäster som besökt utställningar, publika aktiviteter och konferenser där ett besök till museet ingår.

Uppföljningen relateras till verksamheternas uppdrag, genom ägardirektiv och uppdragsbeskrivningar, samt de av verksamheterna angivna utvecklingsområden i Region Västerbottens kulturplan 2020 - 2023.

Rapporten är indelad i verksamhetsform; kulturbolag, konsulentverksamheter, regional biblioteksverksamhet inkl. läs och litteraturfrämjande verksamhet samt regional enskild arkivverksamhet. En sammanfattning inleder respektive del.

---

¹ Skellefteå Museum AB och Skogsmuseet i Lycksele AB är länsdelsmuseer under läns museet Västerbottens Museum AB. Västerbottens Museum AB är anslagsmottagare i modellen.

Kulturplanen och kultursamverkansmodellen

Kulturplanen är ett styrdokument för regional kulturutveckling och samverkan i Västerbottens län de kommande fyra åren. Planen är både ett planeringsverktyg och ett underlag i dialogen om de statliga anslagen till de regionala kulturverksamheterna som inryms i kultursamverkansmodellen. De fem övergripande regionala kulturpolitiska målen och insatsområdena har formulerats mot bakgrund av den nationella kulturpolitiken, regionala behov och utmaningar som framkommit i samband med kommundialoger och övriga samrådsdialoger, remissvar, i ägardirektiv och de regionala kulturverksamheternas utvecklingsområden. För att ta del av statens bidragsgivning till regional kulturverksamhet ska en flerårig regional kulturplan utarbetas i samverkan med länets kommuner och i samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Regionen får därmed i enlighet med förordningen SFS 2010:2012 ansvaret att motta och fördela det statliga anslaget inom de områden² som anges i rutan nedan.

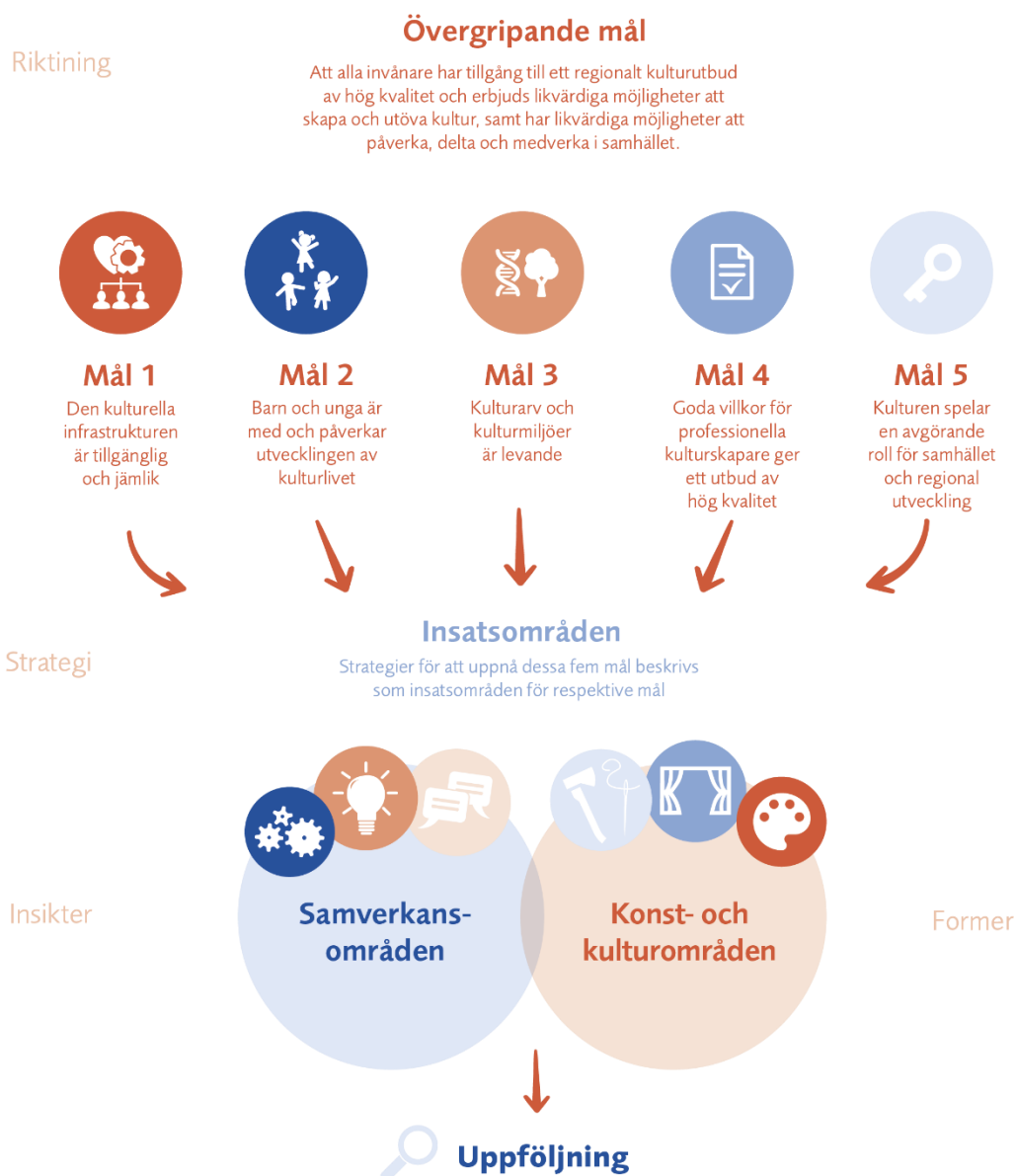
Regionala kulturpolitiska mål

Region Västerbottens övergripande kulturpolitiska mål är att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur, samt har likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet. Under planperioden kommer Region Västerbotten arbeta utifrån fem mål för att uppnå det regionala övergripande kulturpolitiska målet.

- Professionell teater-, dans- och musikverksamhet
- Museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete
- Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- Professionell bild- och formverksamhet
- Regional enskild arkivverksamhet
- Filmkulturell verksamhet
- Främjande av hemslöjd

Figuren visar de områden som regionen får ansvaret att motta och fördela det statliga anslaget inom enligt SFS 2010:2012

² Regionen får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i förordningen och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till regionens område. Regionen får även lämna statsbidrag till överskridande samarbeten mellan olika konstområden

Region Västerbotten ansvarar för att löpande samordna uppföljning och utvärdering av den regionala kulturplanen. Detta sker i enlighet med förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet och utifrån de nationella kulturpolitiska målen. Kvantitativa och kvalitativa redovisningar görs årligen för de regionala kulturverksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen och rapporteras till Kulturrådet i enlighet med gällande förordningar och riktlinjer.

Aktuell rapport utgör en deluppföljning av kulturplanen och avser målområde 2, vilket utgör 1 av planens 5 målområden i enlighet med bilden ovan.

Nuläge målområde 2

Måluppföljningen visar att verksamheterna bedriver sitt arbete i linje med ägardirektiv och uppdragsbeskrivningar, där insatser inom verksamheternas utvecklingsområden riktade mot barn och unga i den regionala kulturplanen till stor del har påbörjats. Planperiodens andra år (år 2 av 4) har likt planperiodens första år påverkats av den samhällsförändring som coronapandemin inneburit där samtliga verksamheter har ställt in delar av sina planerade programaktiviteter, föreställningar eller insatser riktade till målgruppen barn och unga. Verksamheterna har under året ställt om sitt arbete och bedrivit kulturverksamhet som nått målgruppen. Under år 2021 var 48% av aktiviteterna riktade mot barn och unga och 25% av besökarna var barn och unga. *År 2020 var 38% av verksamheternas aktiviteter riktade till barn och unga och 28 % av alla besökare var barn och unga.*

Pandemins påverkan

År 2021 har likt år 2020 präglats av pandemin med spridning av Coronaviruset SARS-CoV-2 som orsakar sjukdomen covid-19. Verksamheterna som omfattas av rapporten beskriver i sina verksamhetsplaner att pandemin har påverkat deras verksamhet under året och främst under årets första kvartal. Verksamheterna beskriver att pandemin med dess medföljande restriktioner har tagit uttryck i form av delvis eller helt stängd öppen verksamhet, inställda aktiviteter, föreställningar och turnéer samt utebliven pedagogisk verksamhet. Det beskrivs även finnas svårigheter att planera aktiviteter och publika evenemang på grund av de korta planeringshorisonterna.

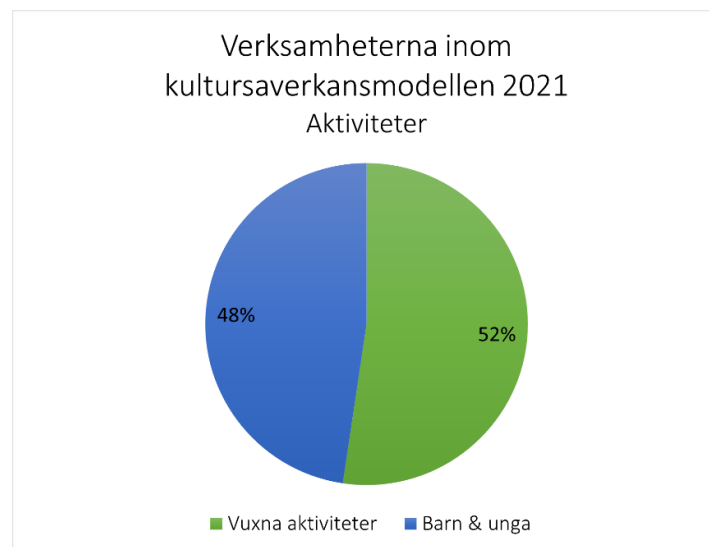
Flera verksamheter beskriver att de satsat på digital utåtriktad verksamhet för att nå ut med sina programpunkter. Även det interna arbetet har genomförts digitalt. Det beskrivs också hur verksamheter har valt att satsa på intern verksamhetsutveckling då den publika verksamheten hållits stängd.

Pandemins påverkan bör tas i beaktande vid läsning och analys av de statistiska delarna av rapporten.

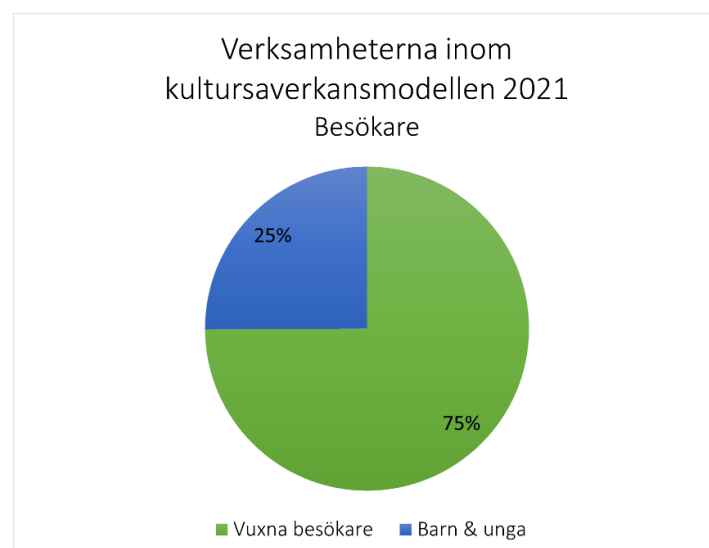
Statistik barn och unga 2021

Under **2021** hölls sammanlagt 1465 aktiviteter varav 698 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade verksamheterna inom kultursamverkansmodellen totalt 70 098 besökare varav 17 586 var barn eller unga. Detta motsvarar att 48% av aktiviteterna var riktade till barn och unga samt att 25% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls sammanlagt 1 425 aktiviteter varav 540 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade verksamheterna inom kultursamverkansmodellen totalt 54 288 besökare varav 15 286 var barn eller unga. Detta motsvarar att 38% av aktiviteterna var riktade till barn och unga samt 28% av besökarna var barn och unga.

Figur 1.1 Det mörkblå fältet är andelen aktiviteter som verksamheterna inom kultursamverkansmodellen genomfört under 2021 som är riktade mot barn och unga

Figur 1.2 Det mörkblå fältet är andelen besökare hos verksamheterna inom kultursamverkansmodellen under 2021 som var barn och unga.

Nuläge

De regionala verksamheterna inom kultursamverkansmodellen har alla under år 2021 genomfört verksamhet riktad till målgruppen barn och unga. Denna verksamhet har sett olika ut från verksamhet till verksamhet och har även genomförts i varierande omfattning.

Barn och unga området lyfts fram i verksamheternas årsrapporter och verksamhetsberättelser där 10 av totalt 13 verksamheter har skrivit egna mål på barn och unga området. Målen är verksamhetsspecifika med ett genomgående fokus på att tillgängliggöra eller utveckla kulturlivet för barn och unga genom att bland annat utveckla samarbeten på barn- och ungdokumentationsområdet, genomföra tillgängliggörande insatser eller skala upp verksamheten som riktas till målgruppen. Den verksamhet riktad till målgruppen som genomförts under året och som speglas i rapporten är främst samarbeten, konstområdesspecifika aktiviteter och mötesplatser samt pedagogiska insatser.

Ett tydligt mönster som framgår är att det under året har funnits en stark påverkan på verksamheterna i kultursamverkansmodellens utåtriktade och publika arbete på grund av pandemin (vilket kan läsas mer om ovan, i avsnittet *Pandemins påverkan*). En effekt av pandemin är också att verksamheternas möjligheter att arbeta med det regionala målområdet barn och unga samt verksamheternas egna mål som riktar sig till barn och unga har begränsats under planperioden, vilket även är en effekt från pandemin som går att se under planperiodens första år, 2020. Att den publika och utåtriktade verksamheten har begränsats i form av lägre tillgänglighet och frekvens på kulturaktiviteter gör att slutsatsen kan dras att barn och ungas tillgång till kultur under året har begränsats. Den eventuella påverkan pandemin har haft, samt de efterföljande konsekvenserna, på barn och ungas möjligheter att ta del av och skapa kultur samt möjligheter att påverka kulturlivet är viktigt att uppmärksamma, och är även något som kan kräva riktade insatser framöver.

En insats som gjorts för att främja kultur för barn och unga under 2021 är att regionstyrelsen med anledning av pandemins påverkan på Västerbottens kulturföreningar beslutade att satsa på kultur i sitt arbete med att omhänderta pandemins effekter. Med anledning av detta tilldelades regionala utvecklingsnämnden 1 miljon kronor att fördela till kulturföreningars verksamhet för barn och unga under år 2022.

Under året har även den regionala kulturverksamheten som ett led i att intensifiera arbetet kring barn och unga deltagit i kunskapshöjande och utbildande insatser rörande målområdet Barn och unga och ökat sin kunskap om barnkonventionen som lag, dess artiklar, och om barnrättsarbete. En enkät om barnkonventionen och barnrätt har besvarats av verksamheter som erhåller medel inom kultursamverkansmodellen. Den regionala kulturverksamheten har utifrån denna identifierat fortsatta behov inom målområdet och kunskapshöjande insatser för aktörer utanför verksamheten.

Regionala kulturbolag

Region Västerbotten är delägare i fem kulturbolag; Västerbottens-teatern AB, Norrlandsoperan AB, Västerbotten museum AB, Skogs- och samemuseet i Lycksele AB och Skellefteå museum AB.

År 2021 var den totala budgeten för det regionala kulturbolagen bestående av statligt och regionalt anslag 128 476 varav 57 7167 var regionalt anslag och 70 759 var statligt anslag. Norrlandsoperans budget år 2021 var 76 880 vilket motsvarar lite mer än hälften av det totala anslaget till bolagen. Västerbottensmuseum och Västerbottensteatern har likvärdiga anslag runt 20 000 Tkr. Skellefteå Museum har 7 765 Tkr och Skogs- och samemuseet i Lycksele har 2 249 Tkr.

I enlighet med ägardirektiven ska samtliga bolag bedriva verksamhet för barn och unga. Norrlandsoperan, Skellefteå museum, och Västerbottens museum ska ur ett barnperspektiv utveckla verksamhet för barn och unga. Norrlandsoperan ska utöver detta utveckla en pedagogisk verksamhet. Samtliga bolag har formulerat verksamhetsspecifika utvecklingsområden i den regionala kulturplanen som riktar sig till barn och unga, även om de varierar i omfattning.

Verksamheterna har även specificerat egna mål i sina verksamhetsberättelser. Av kulturbolagen har Norrlandsoperan, Skellefteå Museum och Västerbottensteatern specificerat egna mål riktade till barn och unga.

Alla regionala kulturbolag har under året genomfört verksamhet riktat till barn och unga i varierande utsträckning.

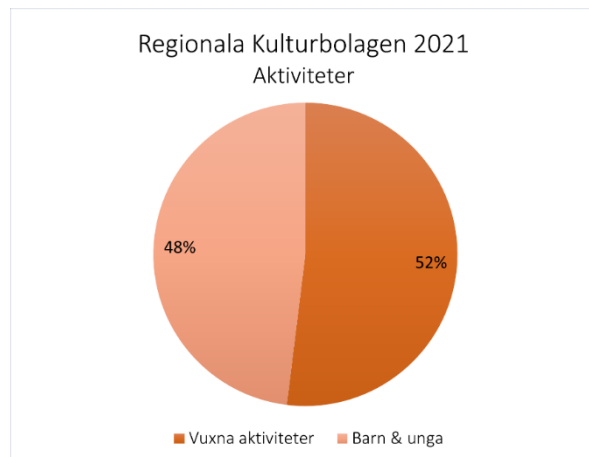
Statistik Regionala kulturbolag 2021

Det som går att utläsa ifrån diagrammen baserade på den data som kulturbolagen har rapporterat i form av aktiviteter 2021 är att det finns en stor spridning mellan bolagen i antal aktiviteter riktade till barn och unga. Sammantaget så har mindre än hälften av aktiviteterna riktats till barn och unga.

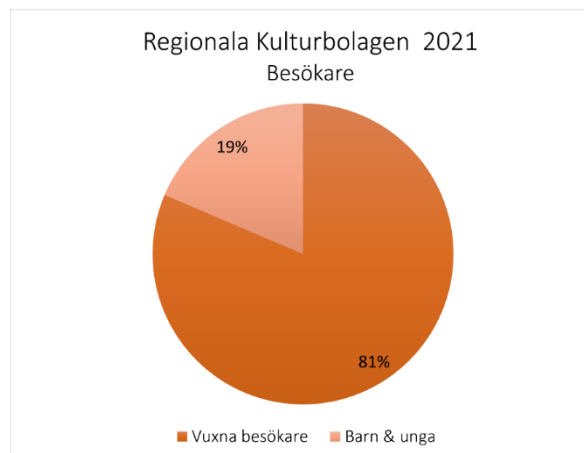
Det som går att utläsa ifrån diagrammen baserade på den data som kulturbolagen har rapporterat i form av besökare är att de verksamheterna som har rapporterat in siffror alla har en statistik som visar att runt 30% av besökarna under år 2021 var barn och unga, dock har några verksamheter inte rapporterat in någon statistik vilket påverkar det totala procentuella fördelningen.

Under **2021** hölls sammanlagt 926 aktiviteter varav 445 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade de regionala kulturbolagen totalt 56 876 besökare varav 10 576 var barn eller unga. Detta motsvarar att 48% av aktiviteterna var riktade till barn och unga samt att 19% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 895 aktiviteter varav 341 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade de regionala kulturbolagen 42 144 besökare varav 10 379 var barn eller unga. Detta motsvarar 38% av aktiviteterna riktat mot barn och unga samt att 25 % av besökarna var barn och unga.

Figur 2.1 Det ljusröda fältet är andelen aktiviteter som de regionala kulturbolagen har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 2.2 Det ljusröda fältet är andelen besökare hos de regionala kulturbolagen under 2021 som var barn och unga.

Västerbottensteatern AB

Ägardirektiv

Västerbottensteatern AB ska med beaktande av ändamålet i bolagsordningen:

- Utveckla verksamhet för barn och unga

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Västerbottensteatern 11 441 Tkr och det statliga anslaget var 9387 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 20 828 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 8 533 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Inleda ett framtida samarbete med Fryshuset, Stockholm Unghästen strävar efter att regionens unga ska bli sedda, hörda och lyssnade på. Detta görs genom att använda teater som ett pedagogiskt verktyg där det alltid ingår efteramtal med experter. Det finns också ett behov av att skapa en större mer sammanhängande struktur mellan skola, kultur och fritidsverksamheter. Att erbjuda unga än mer konkreta verktyg i en kulturell kontext. Avdelningen har inlett samtal med Fryshuset, Stockholm, med förhoppningen att ett samarbete ska äga rum i det nya kulturhuset.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Västerbottensteatern har som mål att 25% av deras föreställningar ska vända sig till barn och unga. Av 2021 års föreställningar riktade sig 48% till barn och ungdomar.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

För andra sommaren spelades Shakespeares klassiker Romeo och Julia. Detta genomfördes i form av en coronaanpassad sommarsteater med den primära målgruppen vuxna och familj. Under året har även en föreläsning och workshop

vid namn *Vänd oss inte ryggen* genomförts vilket är ett demokratifrämjande projekt inom Fryshuset som med estetiska och kreativa metoder stärker och stöttar skolan i sitt demokratupdrag. Syftet är att göra ungas röster hörda.

UngHästen

UngHästen fortsatte under 2021 sitt arbete att med teater som metod öppna upp för samtal kring frågor som är viktiga och svåra för unga. Under året spelades *Viskningar, XXX 2.0 – om sex å sånt* samt *Våra liv*.

Monologföreställningen *Karatepojken* om att växa upp och om att förändra sin tillvaro genomfördes under året där klassiskt berättande, musik och kampsport möts. Den primära målgruppen för föreställningen är ungdomar.

UngHästen har under året även genomfört ett antal programaktiviteter online såsom inslag i digitala konventet *Folk & kultur*, utbildning i metoden *Trygga klassrum* för Fritid Skellefteå och utbildning i *Svåra samtal* för *T2 Business*.

Nordiskt berättarcentrum

Berättaraktiviteter för barn har genomförts under året såsom *Mysryslig sagostund* i samarbete med Stadsbiblioteket för lågstadiel elever i samband med öppningsveckan för Sara kulturhus, *Sagolik sagolek* med sagan *Stadsmusikanterna i Bremen*, två Skapande skola projekt med flerspråkigt berättande i klassrummet samt grundworkshops i muntligt berättande på Engelska skolan har ägt rum. Nordiskt berättarcentrum har även medverkat på Barnkulturdagen med två berättarworkshops, genomfört ett gästspel på Berättarfestivalen med *Svallarna och Bockarna Bruse*, genomfört *Berättarrazzior* på högstadieskolor samt haft sagostunder i sagotältet. De har även genomfört en workshop i berättande för de ungdomsgrupper som medverkar i LÄNK-projektet och de har medverkat vid audition av unga barnskådespelare till Musikanternas uttåg.

Fortbildningsdagarna *Lära med berättande* med föreläsare såsom berättare, forskare och pedagoger genomfördes digitalt under året.

Gästspel

Under året har även gästspel hållits, såsom *Lilla Svansjön* i nytappning genomförd av Claire Parsons & CO och Lule Stadsteaters dramatisering av Tove Janssons berättelse *Filifjonkan som trodde på katastrofer*. Under Berättarfestivalen spelades *Bockarna Bruse* av Skottes Musikteater och *Svallarna i skogen* av Norrlandsoperan.

Pandemins påverkan

Coronapandemin har under 2022 påverkat Västerbottensteatern. Trots pandemin och de utmaningar som den medförde har Västerbottensteatern arbetat för att genomföra sitt huvuduppdrag vilket de beskriver är att ge rika kulturupplevelser till alla västerbottningar. Förutom UngHästens produktioner och sommarteaterföreställningarna har teatern mer eller mindre varit helt stängd delar av året. Detta har gjort att västerbottensteatern har satsat på fler digitala inspelningar till dess att verksamheten kunde öppnas.

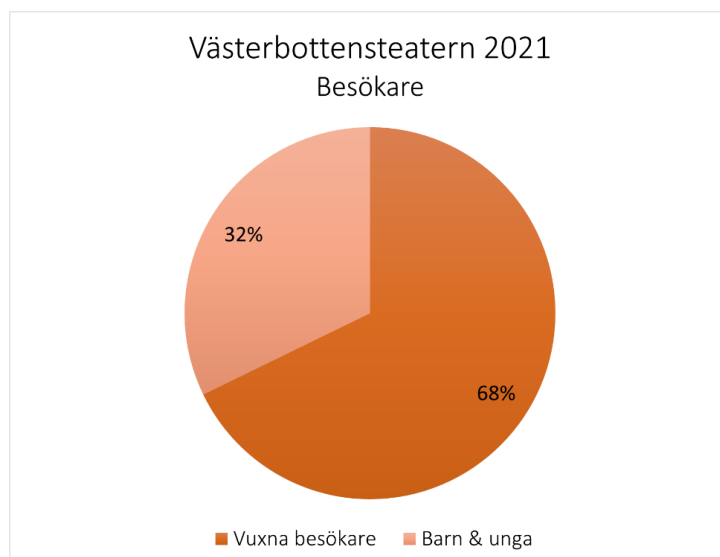
Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 454 aktiviteter varav 312 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Västerbottensteatern totalt 26 346 besökare varav 8482 var barn eller unga. Detta motsvarar att 69% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 32% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 364 aktiviteter varav 160 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Västerbottensmuseum totalt 17 997 besökare varav 3 384 var barn eller unga. Detta motsvarar att 44% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 19% av besökarna var barn och unga.

Figur 3.1 Det ljusröda fältet är andelen aktiviteter som Västerbottensteatern har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 3.2 Det ljusröda fältet är andelen besökare hos Västerbottensteatern inom kultursamverkansmodellen under 2021 som var barn och unga.

Norrlandsoperan AB

Ägardirektiv

Norrlandsoperan ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen:

- utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga.
- utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Norrlandsoperan 23 665 Tkr och det statliga anslaget var 53 215 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 76 880 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 30 063 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Vidareutveckla samarbetsrutiner och turnéstrukturer samt främja återväxt hos unga arrangörer Norrlandsoperan arbetar aktivt för ett mer varierat och nytänkande programutbud som tar hänsyn till kulturell och annan mångfald som finns i Västerbotten. För att främja allas lika möjligheter att delta i kulturupplevelser i världsklass kommer Norrlandsoperan att vidareutveckla samarbetsrutiner, nätverk och turnéstrukturer i regionen och nationellt, både i befintliga nätverk (exempelvis MOTILI, BUNGK, NMD, Musik i Norr, Dansnät Sverige) och i nya nätverk (Nationell Musiktalangcenter, På turné). Utöver detta granskas och utvecklas olika former av resestöd och bussbidrag, dels till enskilda kulturutövare, dels riktat till föreningslivet för att underlätta för Västerbottens invånare att ta sig till större evenemang, till Norrlandsoperan eller projekt i andra kommuner.

Bredare mångfald i programutbudet och förstärkning av publikarbete [... Norrlandsoperan kommer också att genomföra internationella samarbeten och utbyten där både professionella kulturutövare och intresserade

Västerbottningar via föreningar och skola involveras i en kreativ samhällsdialog...]

Förstärka satsningar för barn och unga med fokus på eget skapande och pedagogiska insatser

För bebisar, yngre och barn upp till mellanstadiet kommer Norrlandsoperan att satsa på minst två egna eller samproducerade föreställningar per år som innehåller interaktiva element vilka uppmuntrar barn till aktivitet och kreativitet. Föreställningarna kan kompletteras med kringaktiviteter som ger ännu mer utrymme för eget skapande som exempelvis musik- och danslek, prova på orkesterinstrument, singalong eller taktila upplevelselandskap. Utbudet av pedagogiska aktiviteter utökas. Precis som för vuxenpubliken satsar Norrlandsoperan för yngre besökare på en högkvalitativ blandning av svenska och internationella konstnärer. Med blick på återväxten hos unga kulturutövare är residensmöjligheter med tillgång till mentorer och teknisk support lika avgörande som workshops i regionen för att bidra till professionalisering och kompetensutveckling. Samtidigt ökas attraktiviteten att bosätta sig som ung utövare i Västerbotten. Norrlandsoperans symfoniorkester är en av aktörerna i det nybildade Nationell Musiktalangcenter. Initiativet gör det möjligt att stödja unga musiker och dirigenter på sin väg till en professionell musikkariär, exempelvis genom masterclass och personliga mentorer. För ungdomar och unga vuxna vidareutvecklas URBAN NORTH som satsning på urban kultur. Efter en initial fokus på dans ska satsningen framöver i större utsträckning inkludera mer musikprojekt. Unga utövare och arrangörer är delaktiga i planering, publikarbete och som medverkande i olika projekt. Norrlandsoperan stärker URBAN NORTH som regional plattform och nya internationella samarbeten.

Strategiskt verka för att implementera digital teknik med syfte att öka tillgängligheten

[...En annan utvecklingspotential finns i streaming av föreställningar, battles och utvalda konserter. Norrlandsoperan möjligheter med att öka

tillgången till digitala pedagogiska insatser som till exempel streamade/nedladdningsbara föreställningsintroduktioner, handledningsmaterial för skolor, programblad, digitala guidade turer genom Norrlandsoperan...]

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Norrlandsoperan ska tillgängliggöra scenkonst för barn och unga, särskilt verksamhet som stimulerar eget skapande.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Opera

Norrlandsoperans barnkör har medverkat i operaproduktionerna av *Macbeth* och *Kejsarens nya kläder*. Barnkören medverkade även i de årliga julkonserterna.

Musik

Arbetet med Robertsfors som årets kulturkommun mynnade ut i föreställningar, pedagogiska insatser, workshops och arrangörsutbildningar med starkt fokus på den prioriterade målgruppen barn och unga.

Under hösten 2021 återupptogs konsertintroduktioner en halvtimme före konsertstart i foajén utanför konsertsalen.

Musikavdelningen har under 2021 genomfört turnéer med innehåll som vänder sig till barn och unga såsom *en resa till klangernas land*, *sånger som vi* och *vinterresan*.

Dans

Norrlandsoperan har samproducerat den samiska familjeproduktionen *Akti lij*, barnföreställningen *Skogshall* samt produktionen av det digitala handledningsmaterialet till *Mikro Makro äventyret*. De beskriver även att stor vikt har lagts på stöd till unga utövare och en väl-förankrad turnéverksamhet riktad till en ung publik i regionen.

Dansavdelningens största satsning med fokus på unga och på deltagande med bred kulturell bakgrund är *Up North*. Där står hiphop-kultur och street dans i centrum. *Up North* är ett treårigt regionalt projekt. Aktiviteter inom projektet har skett under hela året runt om i Västerbotten. De har genomfört dansworkshops runt i länet, publicerat digitala danstutorials och stött residens.

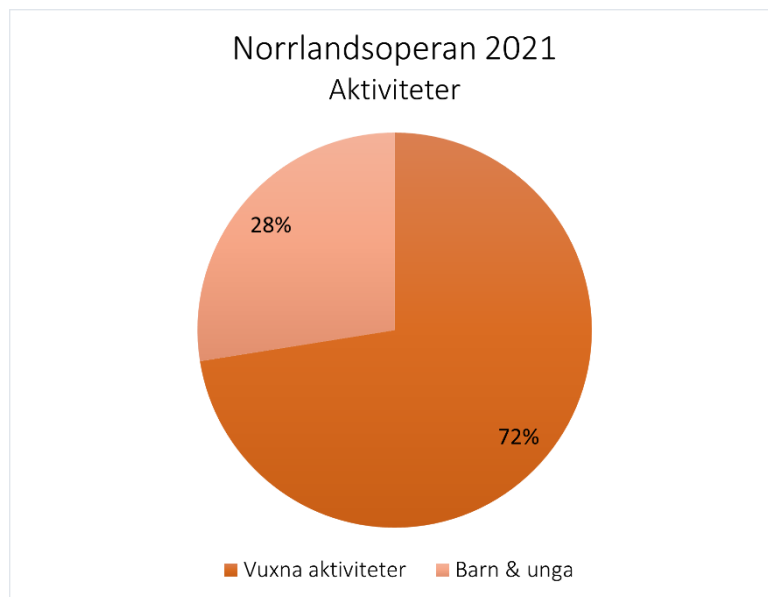
Pandemins påverkan

Under 2021 har Norrlandsoperan påverkats av coronapandemin, det har påverkat deras verksamhet och dess möjligheter att nå ut till publiken. Pandemin har även påverkat deras scenkonsthus i Umeå och den omfattande turnéverksamheten som operan gör i regionen. Norrlandsoperan har dock fortsatt arbetet med att försöka nå ut till publiken med utbudet de har i Umeå, i regionen men även digitalt. Även Norrlandsoperans pedagogiska verksamhet har inte kunnat genomföras i ordinarie omfattning på grund av pandemin.

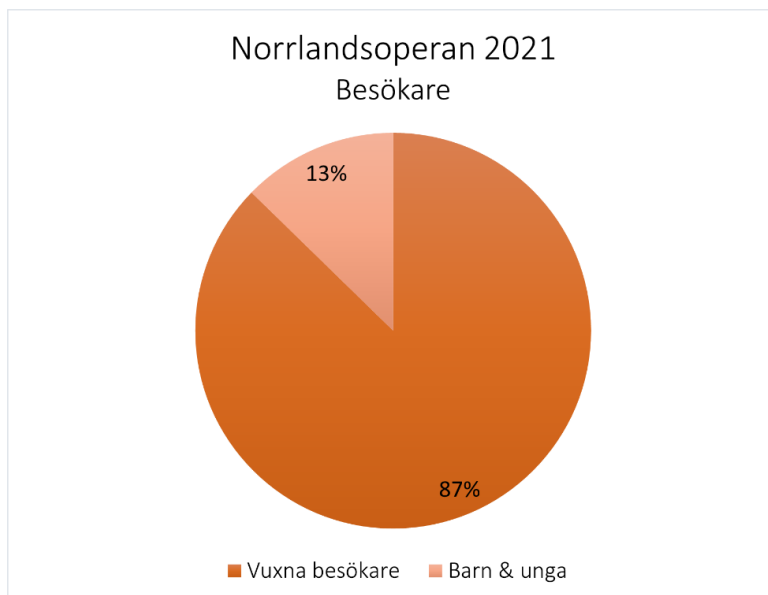
Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 298 aktiviteter varav 82 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Norrlandsoperan totalt 16486 besökare varav 2094 var barn eller unga. Detta motsvarar att 30% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 13% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 397 aktiviteter varav 127 var riktade till barn och unga och Norrlandsoperan hade totalt 20 309 besökare varav 5 179 var barn eller unga. Detta motsvarar att 32% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 26% av besökarna var barn och unga.

Figur 4.1 Det ljusröda fältet är andelen aktiviteter som Norrlandsoperan har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 4.2 Det ljusröda fältet är andelen besökare hos Norrlandsoperan under 2021 som var riktade till barn och unga.

Ägardirektiv

Västerbottens museum ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen:

- Utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Västerbotten museum 12 596 Tkr och det statliga anslaget var 8 157 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 20 753 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 19 491 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Nya former att förmedla kulturarvet [...Idag är det en brist i museets pedagogiska verksamhet att inte på ett överskådligt sätt kunna visa och förklara de strukturer och omständigheter som har format vår region. Med stöd från nordiskt berättarcentrum i frågor om dramaturgi och scenisk gestaltning vill museet skapa en modern och attraktiv kulturhistorisk utställning...]

Främja allas möjligheter till kultur och bildning Västerbottens museum har arbetat metodiskt och målmedvetet med inkludering och medskapande de senaste åren, inte minst med de fem nationella minoriteterna och urfolket samer samt genom skolformen SFI, svenska för invandrare. De goda erfarenheterna tar museet nu med sig för att fortsätta nå grupper som sällan eller aldrig har kontakt med museet. Museet som arena för kunskapsuppbyggnad och bildning fyller en mycket viktig funktion i samhället

och ska synliggöras ännu mer. Samverkan med universitet och högskolor ska också öka.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Västerbottens museum har inte skrivit något mål som är specifikt riktat till barn och unga i sin årsredovisning för år 2021.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Västerbottens museum har genomfört publik verksamhet med öppet i *Wallmarksgården*. Även slöjdaktiviteter, minimuskiosk med aktiviteter för barn och unga samt några guidningar på området har genomförts.

Under året byggdes en permanent familjeutställning i Egilhallen som öppnar sommaren 2022. Under museets öppna månader genomfördes aktiviteter för totalt 2010 skolbarn.

Pandemins påverkan

Under år 2021 har Coronapandemin påverkat museets verksamhet och museet har delar av året varit helt stängt. När museet öppnade igen kom besökarna att mötas av nyinrigda utställningar samt en besöksmiljö anpassad efter de regler och restriktioner som då gällde avseende pandemin. I verksamhetsplanen för år 2021 återfinns flera aktiviteter som skulle ha genomförts 2020 och under året men som har skjutits på. Även museets regionala arbete har under året påverkats genom inställda program särskilt *Årets kulturkommuner* i Robertsfors och Skellefteå. En del aktiviteter har kunnat genomföras digitalt. Även i de så kallade *Alla tiders platserna* i länets kommuner har det på grund av Coronapandemin arrangerats ett mycket begränsat programutbud.

Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 85 aktiviteter varav 2 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Västerbottens museum totalt 224 besökare varav 0 var barn eller unga. Under året hade Västerbottens museum 78 990 verksamhetsbesök där ingen statistik förts över hur många av dessa som var barn eller unga. Detta motsvarar att 2 % av aktiviteterna har riktats mot barn och unga och att 0 % av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 8 aktiviteter varav 0 var riktade till barn och unga och Västerbottens Museum hade totalt 110 besökare varav 0 var barn eller unga. Under året hade Västerbottens museum 32 884 verksamhetsbesök varav 1008 av besökarna var barn eller unga. Detta motsvarar att 0% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga, att 0 % av besökarna var barn och unga samt att 3% av verksamhetsbesöken utgjordes av barn och unga.

Figur 5.1 Det ljusröda fältet är andelen aktiviteter som Västerbottens museum har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 5.2 Figuren visar att det inte finns några besökare under 2021 som var barn och unga registrerade hos Västerbottens museum vilket gör att hela figuren är mörkröd.

Ägardirektiv

Skellefteå museum ska mot bakgrund av ändamålet:

- Utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Skellefteå museum 7765,4 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 11 927 Tkr. *Inom ramen för det kommunala anslaget finns en öronmärkt del till konstkonsulentverksamheten.*

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Ny basutställning med särskild barnsatsning

Skellefteå museum AB har inte förnyat sina permanenta utställningar sedan mitten av 1980-talet. Museets avsikt är att bygga två nya permanenta utställningar i olika etapper som ersätter de gamla. I en första satsning kommer museet att bygga en utställning som riktar sig till huvudsakligen barn i förskoleåldern, 0 – 6 år, kallad Lilla museet med den dialektala underrubriken *Barnsia*. I museets upptagningsområde finns ett begränsat utbud av kultur riktad till denna åldersgrupp. Museet önskar att både öka antalet museibesök och nå nya grupper genom utställningarna. Museet önskar härutöver också föra in vår tids kunskap och kännedom om bygdens historia i utställningarna vilket bland annat inkluderar samiska berättelser.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Barn och unga är en prioriterad målgrupp hos Skellefteå museum.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Utställningsverksamhet Utställningen *Barnsia* har varit öppet under delar av året.

Pedagogisk verksamhet Inom museets pedagogiska verksamhet har arbetet med ett skolprogram som ska erbjudas inom museets basutställning BAS2020 påbörjats.

En serie korta filmer för Facebook och Instagram har planerats, *pedagogen berättar*, med syfte att visa på vilka miljöer som pedagoger brukar röra sig i samt locka till deras hemsida.

Museets skolväskor har lånats frekvent under året vilket medfört att det planeras en smartare lösning av bokning, utlämning och återlämning av dessa.

En pekbok till *Barnsia* är färdigställd och en *ta hem workshop* till påsklovet har planerats.

Museet har även deltagit i förberedelserna kring *Museer i Norrs* projektansökan till kulturrådet för att utveckla samverkansformer för gemensam utveckling och kunskapsbyggnad avseende pedagogisk verksamhet vid museer i norra Sverige.

Utställningar och programaktiviteter som har hållits är *TRÄ*, *små då* och *Barnsia* som är en permanent barnutställning, *Stolar*, *Kistor och skrin* samt *Julstaden*. En workshop under invigningen av *Julstaden* har även hållits där besökarna fick tillverka julpynt.

Pandemins påverkan

All utställningsverksamhet har varit stängd under första delen av året och coronaviruset och dess konsekvenser har även gjort att stor del av den pedagogiska verksamheten samt programverksamhet har varit inställt under delar av året.

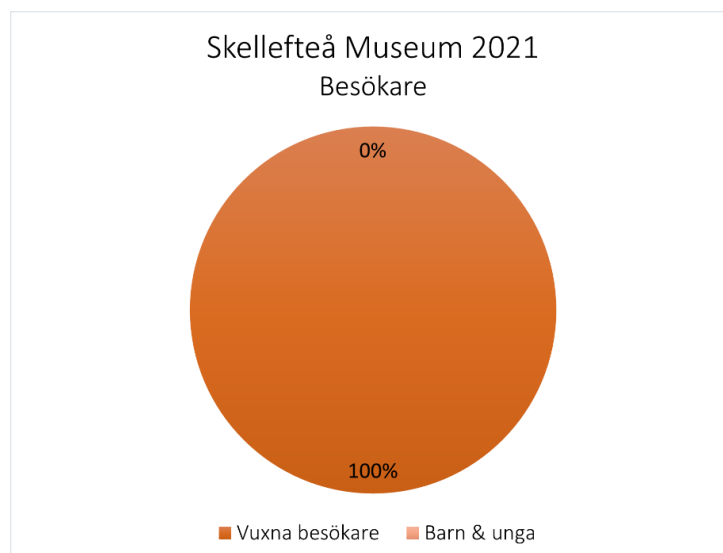
Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 89 aktiviteter varav 43 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Skellefteå museum totalt 13 820 besökare varav 0 var barn eller unga. Detta motsvarar att 48% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 0% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 66 aktiviteter varav 26 var riktade till barn och unga och Skellefteå museum hade totalt 3 045 besökare varav 1 401 var barn eller unga. Under året hade Skellefteå Museum 1488 verksamhetsbesök varav 1214 av besökarna var barn eller unga. Detta motsvarar att 39 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 46 % av besökarna var barn och unga.

Figur 6.1 Det ljusröda fältet är andelen aktiviteter som Skellefteå Museum har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 6.2 Figuren visar att det inte finns några besökare under 2021 som var barn och unga registrerade hos Skellefteå museum vilket gör att hela figuren är mörkröd.

Skogs- och samemuseet i Lycksele AB

Ägardirektiv

Skogs- och samemuseet ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen:

- Utifrån ett barnrättsperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Skogs- och samemuseet i Lycksele 2 249 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 3 055 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Utveckla det pedagogiska arbetet med barn och unga Skogsmuseet i Lycksele ska vara en neutral arena där olika intressen kan mötas och nya uppstå. Att ge barn och unga kunskaper och upplevelser kring skog och samisk kultur är en viktig uppgift framåt. I samarbete med skola och andra kulturaktörer kan historien levandegöras

och ge sammanhang och förståelse för människors liv förr, nu och i framtiden.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Skogs- och samemuseet i Lycksele har inte skrivit något mål som är specifikt riktat till barn och unga i sin årsredovisning för år 2021.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Skogs- och samemuseet i Lycksele har under året haft besök från skolor både lokalt, regionalt samt från olika naturbruksgymnasier.

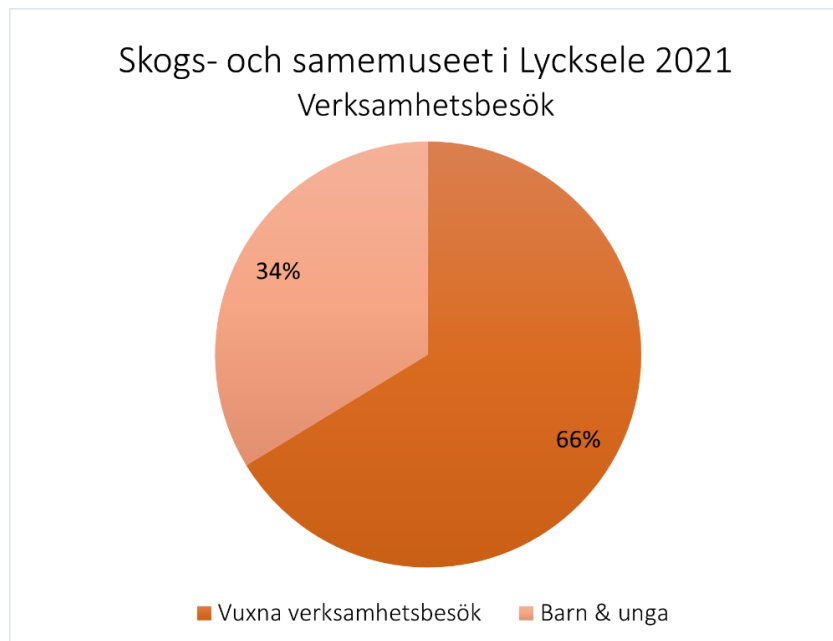
Pandemins påverkan

Coronapandemin har fortsatt att påverka museets intäkter samt verksamhet under året. Fram till maj månad gjordes inga aktiviteter, ej heller höll museet öppet. Under sommaren hade området och museerna ett gott besökstal och till hösten började skolprogram och konferenser återigen. Den digitala utrustningen i konferenslokalen har även uppdaterats.

Statistik

Under **2021** har Skogs- och samemuseet i Lycksele inte rapporterat in någon aktivitets eller besöksstatistik. Under året hade verksamheten 3855 verksamhetsbesök varav 1300 utgjordes av barn och unga. Detta motsvarar att 34 % av verksamhetsbesöken var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 60 aktiviteter varav 28 var riktade till barn och unga. Skogsmuseet i Lycksele hade under 2020 totalt 683 besökare varav 415 var barn eller unga. Under året hade skogs- och samemuseet i Lycksele 4 614 verksamhetsbesök varav 1501 av besökarna var barn eller unga. Detta motsvarar att 10 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga, 61 % av besökarna var barn och unga samt att 33% av verksamhetsbesöken utgjordes av barn och unga.

Figur 7.1 Det ljusröda fältet är andelen verksamhetsbesök som utgörs av barn och unga hos Skogs- och samemuseet i Lycksele under 2021.

Konsulentverksamheter

Konsulentverksamheter som erhåller stöd inom kultursamverkansmodellen³ är Dans i Västerbotten, Riksteatern Västerbotten, Konstkonsulentverksamhet (MAN och konstfrämjandet), Film i Västerbotten och Västerbottens läns hemslöjdsförening.

År 2021 var budgeten för Konsulentverksamheterna bestående av statligt och regionalt anslag 10 044 Tkr varav 6827 Tkr var regionalt anslag och 3216 var statligt anslag.

Den regionala konsulentverksamheten har en gemensam uppgiftsbeskrivning som är antagen av Region Västerbottens kulturutskott. Denna beskriver att den regionala kulturkonsulentverksamheten riktar sig till barn och unga, ska förstärka tillgången till konst för barn och unga, samverka med och inkorporera kultur i skolan samt utveckla kulturskoleverksamheten.

Alla främjandeverksamheter med undantag konstkonsulentverksamheten har mål i den regionala kulturplanen som riktar sig till barn och unga. Alla konsulentverksamheter har specificerat egna mål i sina verksamhetsplaner som är riktade till barn och unga.

Konsulentverksamheterna har under året alla genomfört verksamhet riktad till barn och unga i varierande grad.

Uppgiftsbeskrivning Barn och unga

Uppdragsbeskrivningen antogs av Region Västerbottens kulturutskott 2020-02-11 och syftar till att beskriva verksamhetsområden, målgrupper och aktiviteter för det gemensamma kulturkonsulentarbetet. Till grund för uppdagsbeskrivningen är den regionala kulturplanen. *Syfte och målgrupp*- De regionala konsulentverksamheternas arbete i Västerbotten riktar sig till barn, unga, föreningsliv, allmänhet och professionella kulturskapare. *Verksamhetsområden för det gemensamma kulturkonsulentarbetet*- De regionala kulturkonsulentverksamheterna ska i sina respektive verksamhetsplaner arbeta in de målsättningar och uppdrag som beskrivs i denna gemensamma uppdagsbeskrivning genom att:

Utveckla samverkan inom barn och ungukturområdet i syfte att stödja alla barn och ungas tillgång till kulturupplevelser och kulturutövande i regionen genom att:

- Via samverkan förstärka tillgången till konst och kultur för barn och unga.
- Samverka med skolverksamheten i syfte att fler barn och unga ska få möta professionella kulturskapare och utveckla det egna skapandet under skoltid.
- Söka regionala synergier kring utvecklandet av kulturskoleverksamheten.

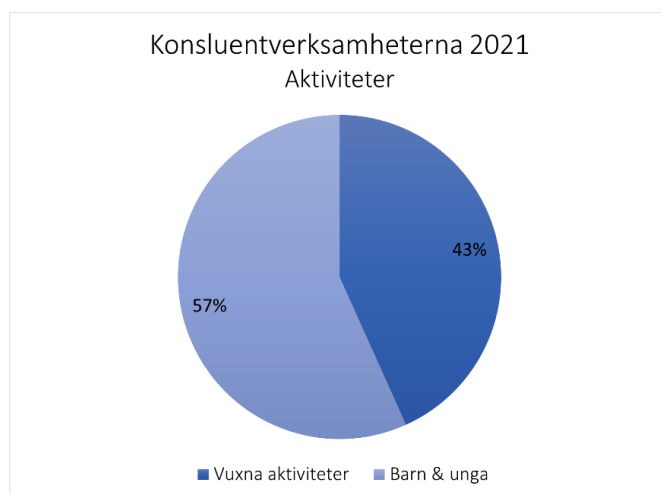
³ En konsulentverksamhet i regionen som inte erhåller särskilt destinerat statligt stöd är amatörteater- berättarkonsulentverksamheten, Verksamhetens insatser för målgruppen återfinns under avsnittet *Kulturbolag, Västerbottensteatern. AB, vilken är verksamhetens huvudman. Den läs- och litteraturfrämjande verksamheten bedrivs också i form av ett konsulentuppdrag, organiserad hos den regionala biblioteksverksamheten, uppdraget finansieras genom den regionala biblioteksverksamhetens anslag.*

Statistik Konsulentverksamheterna 2021

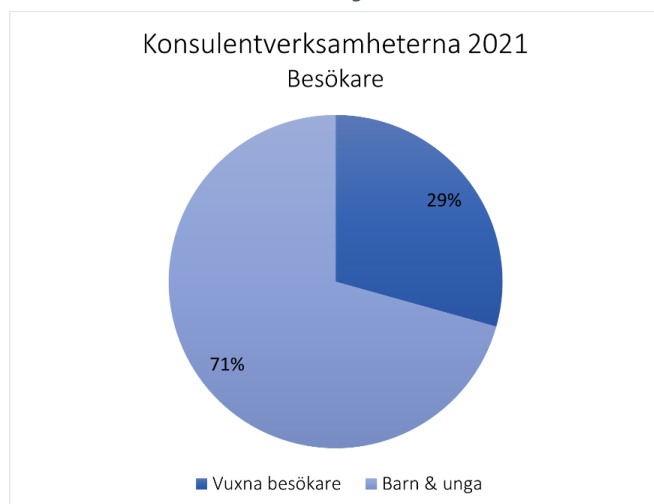
Det som går att se utifrån den inrapporterade aktivitetsstatistiken via kulturdatan är att det finns en stor spridning mellan verksamheterna där Film i Västerbotten, Dans i Västerbotten och Riksteatern alla har mer än 50 % av sina aktiviteter riktade till barn och unga. Samma trend går att se när det gäller besöksstatistiken. Konstkonsulentverksamheten och Västerbottens läns hemslöjdsförening har en aktivitetsandel riktad till barn och unga som ligger under 10 % och en spridd besöksstatistik där mellan 0 och 25% av besökarna var barn eller unga.

Under **2021** hölls sammanlagt 423 aktiviteter varav 240 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade konsulentverksamheterna totalt 9 271 besökare varav 6 550 var barn eller unga. Detta motsvarar att 57% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 71% av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 439 aktiviteter varav 159 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade främjandeverksamheterna 10 619 besökare varav 4 783 var barn eller unga. Detta motsvarar att 36% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 45 % av besökarna var barn och unga.

Figur 8.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Konsulentverksamheterna har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 8.1 Det ljusblå fältet är andelen besökare hos konsulentverksamheterna under 2021 som var barn och unga.

Dans i Västerbotten

Uppdragsbeskrivning

- Se gemensam uppdragsbeskrivning för konsulentverksamheten.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Dans i Västerbotten 730 Tkr och det statliga anslaget var 321 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 1051 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Främja kulturell digitalisering inom dansområdet Dans i Västerbotten arbetar strategisk för utveckling av dansträning för unga i glesbygden genom samarbeten med studieförbund och lokala aktörer. Målet är att stimulera ökningen av antalet unga som på sin fritid ska kunna dans-träna oavsett hemort samt skapa arbetsmöjligheter för frilansande danslärare/pedagoger i regionen. Den satsning som gjorts på detta område under ett flertal år har gett resultat. Studieförbund runt om i Västerbotten är nu ivriga på att använda sig av Dans i Västerbottens metod Dans på distans. Ett mångårigt digitalt projekt som främjar och möjliggör dansträning på alla orter i Västerbotten. Ytterligare utveckling inom kulturell digitalisering kommer prioriteras under perioden, exempelvis genom samarbeten med studieförbund/verksamheter som utvecklar ungt arrangörskap.

Stöd för unga arrangörer och återväxt i arrangörsledet Ett annat utvecklingsområde är stöd för unga arrangörer och alternativa arrangörssystem för dans. Dans i Västerbotten administrerar och handlägger arrangörsstödet som ingår i kultursamverkansmodellen enligt gällande riktlinjer. Stödet täcker delkostnader för turnerande föreställningar med fria dans-grupper för offentligheten. Utan arrangörsstödet har få kommuner i regionen möjlighet att presentera dans för en ung/vuxen publik i offentliga arrangemang eller under skoltid, något som i sin tur minskar arbetstillfällena för fria grupper. För

att bättre svara upp mot målet om att främja hela regionens möjlighet till dansupplevelser behövs det ett starkt arrangörsnätverk där danskonsulenterna behöver vara på plats och i kontakt med tjänstemän och lokala eldsjälar i regionen. Detta kräver tid och resurser. Målet under perioden är att stärka de lokala arrangörerna i sin arrangörroll och se över nya former för hur arrangörsstödet bäst når hela regionens arrangörer. Fortsatt och fördjupad utveckling av residensverksamheten samt nya samarbeten som gynnar yrkesverksammas arbetsmöjligheter. För att stärka möjligheterna för de fria utövarna att kunna verka i vår region behövs utökat anslag. Dans i Västerbotten administrerar och handlägger varje år stöd till produktioner som ett sätt att möjliggöra arbetstillfällen. Detta ger möjligheter till nya samarbeten, nya publikgrupper och bredare programverksamhet. Barn- och ungdomsproduktioner kommer fortsatt att prioriteras under kommande period. Särskilt fokus läggs även på att lyfta det offentliga dansutbudet för en vuxenpublik i hela Västerbotten, men för att kunna bygga en stabil arbetsmarknad för yrkesverksamma behövs fler produktionsmöjligheter och residensmöjligheter. Tillsammans med kommuner och arrangörer i regionen kan utvecklingen gå framåt. Ytterligare ett utvecklingsområde är arbetet med professionella danskonstnärer som har sin bas i regionen, med särskilt fokus på nationella/internationella och regionala samarbetsprojekt mellan unga koreografer. Utökat samarbeten i Barrensregionen är en satsning som Dans i Västerbotten kommer att arbeta med under kommande perioden för att möjliggöra både nya arbetstillfällen och kontaktytor.

Främja barn och ungdomsverksamhet som stimulerar eget skapande samt bidrar till återväxt i dansaryket Att främja barn- och ungdomsverksamhet som stimulerar eget skapande är ett av de utvecklingsområden som Dans i Västerbotten arbetar löpande med. Det är genom satsningar inom området som återväxt blir möjlig. Regionen har en tradition av att

utbilda och förbereda unga talanger för ett yrkesliv och är med andra ord en viktig del av Dans i Västerbottens uppdrag att bibehålla. Genom bland annat koreografitävlingen Skapa dans för unga har ungdomar möjlighet att prova sina koreografiska färdigheter och få stöd i sin fortsatta utveckling mot ett yrkesliv inom dans. Samarbeten sker löpande med bland annat Balettakademien Umeå, Umeå Dansskola, Skellefteå Dans- och balettförening samt gymnasieskolornas dansprogram för att skapa en breddad utbildning och kunskap i dans som konstform och dans som yrke från ung ålder till en professionell nivå. En utveckling inom den urbana dansen sker med det regionala utvecklingsprojektet Urban North. Dans i Västerbotten är en del av projektets styrgrupp som har ett konstnärligt mandat att lägga projektets övergripande programinriktning. Dans i Västerbotten utgör en viktig funktion inom projektet med kunskap och erfarenhet om dansutveckling i regionen.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Dans i Västerbotten är en regional verksamhet med uppgift att stärka danskonstens utveckling inom länet med fokus på barn och unga.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Norrlandsoperans dansavdelning arbetar i nära samverkan med Dans i Västerbotten, vilket möjliggör att dans i Västerbottens turnerande barnföreställningar även presenteras i Umeå. I samarbete med dans i Västerbottens verksamhet för barn och unga gavs följande offentliga och skolföreställningar ut på Norrlandsoperans scener under 2021: *bokstavsbyrån*, *keep it safe*, *Skogshall* och *Svansjön*.

Under 2021 har dans i Västerbotten samverkat med ett flertal aktörer såsom kommuner, dansskolor, skolor, studieförbund, de regionala kulturskolekonsulenterna samt andra scener och föreningar i kommuner i Västerbotten. Planering och genomförande av föreställningar för barn och unga under deras skoltid och på sin lokala ort har skett i samarbete med lokala arrangörer.

106 övriga aktiviteter och kringarrangemang, ofta av medskapande karaktär, genomfördes i Västerbotten under 2021 och inkluderade bland annat workshops, fortbildning och residens i Skellefteå, Tärnaby och Boliden.

Pandemins påverkan

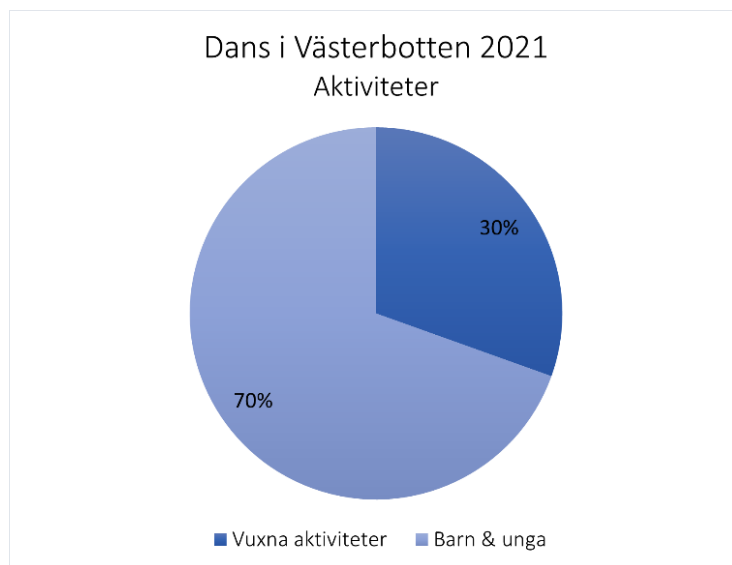
Se Norrlandsoperans beskrivning av pandemins påverkan.

Statistik

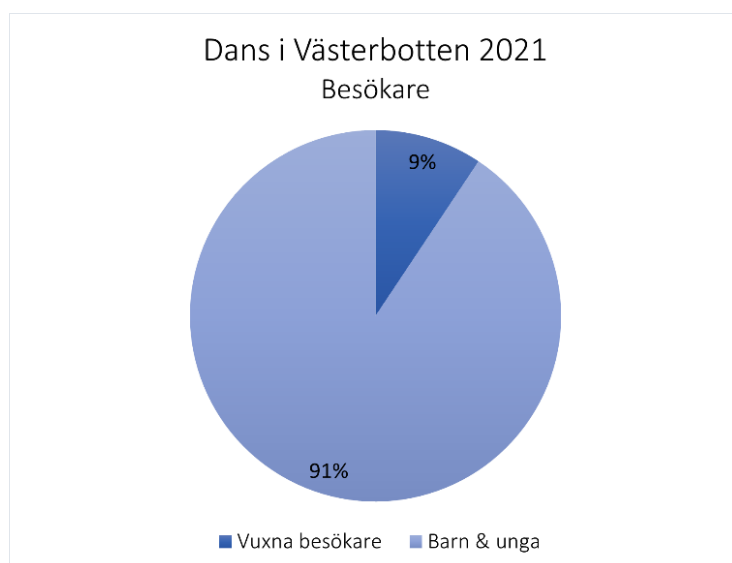
Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos Dans i Västerbotten år 2021 var 20%.

Under 2021 hölls sammanlagt 105 aktiviteter varav 73 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Dans i Västerbotten totalt 2 146 besökare varav 1 945 var barn eller unga. Detta motsvarar att 70 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 91% av besökarna var barn och unga.

Under 2020 hölls totalt 72 aktiviteter varav 35 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Dans i Västerbotten totalt 1 262 besökare varav 961 var barn eller unga. Detta motsvarar att 62% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 58% av besökarna var barn och unga.

Figur 9.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Dans i Västerbotten har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 9.2 Det ljusblå fältet är andelen besökare hos Dans i Västerbotten under 2021 som var barn och unga.

Uppdragsbeskrivning

- Se gemensam uppdragsbeskrivning för konsulentverksamheten.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Riksteatern i Västerbotten 585 Tkr och det statliga anslaget var 462 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 1047 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Stärka och utveckla nätverk och kompetensutveckling för unga arrangörer i regionen

Riksteatern Västerbotten vill fortsätta sitt utvecklingsarbete riktat till unga arrangörer i regionen och det är en uppbyggnadsprocess som kräver långsiktiga insatser på flera olika nivåer. Dels genom att tillgängliggöra de mötesplatser och strukturer som redan finns till nya målgrupper, dels att utforska nya arenor för erfarenhetsutbyten och inspiration. För att uppnå en kulturell bredd i detta utvecklingsarbete krävs samverkan med fler regionala kulturområden.

Utveckla mötesplatser och stärka tillgänglighet till kulturupplevelser samt kunskapsutveckling inom barnkulturområdet

Vartannat år projektleder Riksteatern Västerbotten utbudskonferensen Scenkonstdagarna för vuxenarrangörer i norrlänen inom samarbetet Riksteatern Norra. Föreningen avser från och med 2020 att komplettera eventet med en tillkommande utbudsdag för barn och unga i direkt anslutning för att synliggöra barn- och ungdomsföreställningar gentemot en bredare målgrupp och möjliggöra samordningsvinster. Samverkan med skolan, och insatser som rör Skapande skola ska utgöra en del av arbetet med utbudsdagarna.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Utveckla/stärka mötesplatser och kulturaktivitet särskilt för unga.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Nationella samlingar har genomförts i digitala format under året där Riksteatern Västerbotten deltagit. En av dessa är *RUS - Repertoar Unga Skola* som hanterar Riksteaterns nationella skolutbud. Under året har även *scenkonstdagar'21* som Riksteatern Västerbotten genomförde tillsammans med Arbetsgruppen inom Riksteatern Norra, Teatercentrum Norra samt Danscentrum Norr genomförts. Utbudskonferensen *Scenkonstdagarna* genomfördes under en dag med inriktningen Barn och Unga vilken förstärktes med världspremiären av Stjärnkalaset Norra, Teatercentrum Norras manifestation för sina medlemmar vilket gav två heldagar av aktivitet för barnkultur.

Amatörteaterfestivalen *LÄNK* är ett av föreningens löpande samarbetsprojekt inom Norrbotten och Västerbotten. Våren 2021 kunde föreningen tack vare förstärkningsmedel anställa en projektledare för *LÄNK* med sikte på festivalen våren 2022. En ledarutbildning/introduktion för potentiella ledare har även genomförts tillsammans med Ung Scen Norr och Västerbottens-teatern. Den nationella regihelgen för anmälda gruppleddare hölls i Stockholm under året och en regional workshophelg för deltagande ensembler och ledare hölls på Sara Kulturhus i Skellefteå. Sammanlagt siktar nu nio grupper mot festivalen i Skellefteå våren 2022.

Riksteatern Västerbotten har genomfört en digital Skolutbudsträff med länets och grannlänens skolkulturarrangörer samt producenter. Samma dag arrangerades en fristående arrangörsdiallog för de som var intresserade.

Våren 2021 beviljades Riksteatern Västerbotten projektmedel för att bedriva arrangörs och

demokratiprojektet *Kulturcrew* på ett antal pilotorter i länet under kommande tre år. Aktiva pilotorter är Malå, Nordmaling och Tärnaby i Storuman. Under året har digitala uppsökande gruppträffar och studiebesök genomförts på flera orter i länet samt en digital utbildning om budget och finansiering genomförts. Därutöver har en separat arrangörsutbildning med unga arrangörer hållits i Robertsfors på uppdrag av Robertsfors kommun.

Under 2021 subventionerade Riksteatern Västerbotten 86 föreställningar och aktiviteter i länet för barn och unga, både offentliga och inom skola. De lokala och regionala producenterna har tydligt prioriterats under pandemiåret även hos barn och unga arrangörer. Riksteatern Västerbotten har för att stärka producenternas

situation under pandemin snabbt justerat det befintliga Arrangörsstödet.

Pandemins påverkan

Coronapandemin har påverkat riksteaterns lokala föreningar då nya restriktioner att förhålla sig till kom och länets arrangörer tvingades ställa in och ställa om med kort varsel. De lokala föreningarna har också sökt nya vägar för att tillgängliggöra scenkonst. När föreningarna inte kunnat arrangera lika mycket och därför velat satsa extra på föreningsutveckling har Riksteatern Västerbotten kunnat stötta detta, exempelvis genom utbildningar och projekt. Under pandemin har vi utvecklats digitalt, vi har mötts på Zoom och Teams, vi har deltagit i digitala konferenser och utbildningar.

Statistik

Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos riksteatern Västerbotten år 2021 var 20%.

Under 2021 hölls sammanlagt 137 aktiviteter varav 89 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Riksteatern Västerbotten totalt 3816 besökare varav 2120 var barn eller unga. Detta motsvarar att 65 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 56% av besökarna var barn och unga.

Under 2020 hölls totalt 104 aktiviteter varav 68 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Riksteatern i Västerbotten totalt 5 539 besökare varav 2 291 var barn eller unga. Detta motsvarar att 65 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt 41 % av besökarna var barn och unga.

Figur 10.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Riksteatern Västerbotten har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 10.2 Det ljusblå fältet är andelen besökare hos Riksteatern Västerbotten under 2021 som var barn och unga.

Konstkonsulentverksamhet

Uppdragsbeskrivning

- Se gemensam uppdagsbeskrivning för konsulentverksamheten.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Konstkonsulentverksamheten 475 Tkr och det statliga anslaget var 502 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 977 Tkr.

Inom ramen för det kommunala anslaget till Skellefteå museum finns en öronmärkt del till konstkonsulentverksamheten.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Långsiktiga strategier för att främja konstområdet och konstnärernas förutsättningar och arbetsvillkor [...alla människor i alla åldrar ska ha möjlighet att möta konst av hög kvalitet i sin närhet...]

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Konstfrämjandet

Främja barn och ungas möjligheter att skapa och uppleva bildkonst.

Museum Anna Nordlander

Främja barn och ungas möjligheter att skapa och uppleva konst.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Konstfrämjandet

Konstkonsulenten har fungerat som stöd och rådgivare, samt förmedlat konstnärer till projekt för barn och unga i länet. Under året har konstkonsulenten bland annat bollat en projekttidé om konsten som verktyg för barn och ungdomar med down syndrom.

Museum Anna Nordlander

Konstkonsulenten har under året bidragit med rådgivning och förmedling av kontakter till ett skapande förskola projekt i Malå.

Pandemins påverkan

Konstfrämjandet

Pandemin har påverkat konstfrämjandets verksamhet och de har anpassat sin verksamhet till de förutsättningar som varit möjliga. De har även arbetat med nya digitala sätt att mötas.

Museum Anna Nordlander

Se Skellefteå museums beskrivning av pandemins påverkan.

Statistik

Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos konsulentverksamheten hos Konstfrämjandet år 2021 var 20%.

Under 2021 höll konstkonsulenten hos Konstfrämjandet i Västerbotten sammanlagt 16 aktiviteter varav 1 var riktad till barn och unga. De hade 2021 totalt 370 besökare varav 0 var barn eller unga. Detta motsvarar att 6% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 0 % av besökarna var barn och unga.

Under 2020 höll konstkonsulenten hos Konstfrämjandet i Västerbotten sammanlagt 7 aktiviteter varav 2 var riktade till barn och unga. De hade 2020 totalt 365 besökare varav 50 var barn eller unga. Detta motsvarar att 29 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 14 % av besökarna var barn och unga

Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos konsulentverksamheten hos Museum Anna Norlander år 2021 var 8%.

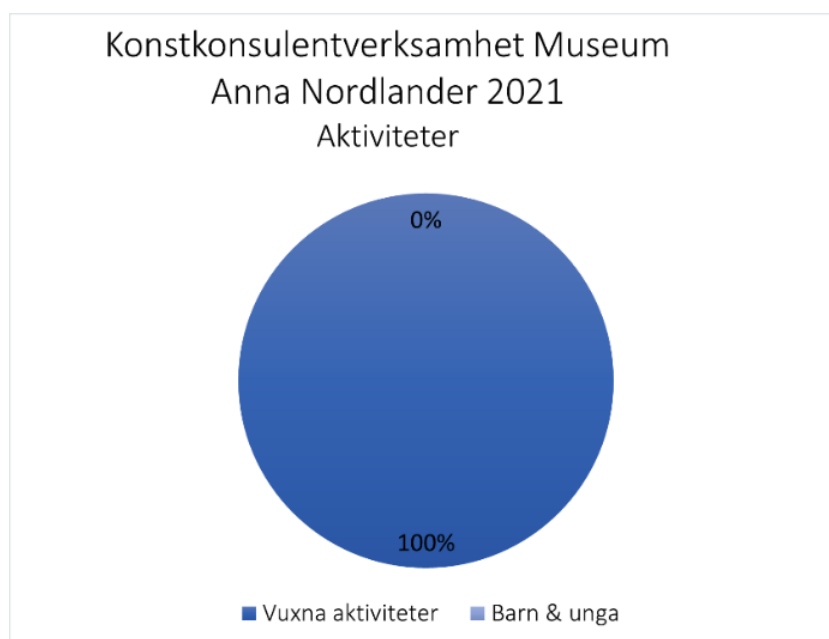
Museum Anna Norlander höll under år 2021 8 aktiviteter varav 0 var riktade till barn och unga. Ingen besöksstatistik har förts under året.

Museum Anna Norlander höll under år 2020 15 aktiviteter varav 0 var riktade till barn och unga. Ingen besöksstatistik har förts under året.

Figur 11.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Konsulentverksamheten hos konstfrämjandet har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga

Figur 11.2 Figuren visar att det inte finns några aktiviteter riktade till barn och unga registrerade ifrån konstkonsulentverksamheten till Museum Anna Nordlander vilket gör att hela figuren är mörkblå.

Figur 11.3 Figuren visar att det inte finns några aktiviteter riktade till barn och unga registrerade ifrån konstkonsulentverksamheten hos konstfrämjandet vilket gör att hela figuren är mörkblå.

Uppdragsbeskrivning

- Se gemensam uppdragsbeskrivning för konsulentverksamheten.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Film i Västerbotten 4172 Tkr och det statliga anslaget var 1242 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 5414 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Filmkunnighet för barn och unga Film i Västerbotten arbetar med att utveckla barn och ungas filmkunnighet och egna skapande. Genom att få prova på att göra film får barn och unga förståelse för hur film och rörlig bild fungerar. Digitaliseringen med ökat användande av internet, sociala medier, mobiltelefoner och streamad film har gjort att dagens barn och unga ser mer på rörlig bild än tidigare generationer. Rörlig bild är en stor del av barn och ungas liv och vardag. Barn och unga kommunicerar med rörliga bilder, uttrycker sig med hjälp av dem och hämtar information via dem. Inom begreppet filmkunnighet pratar man om att ge förståelse för film och rörlig bild genom att låta barn och unga se, prata om och skapa rörlig bild. Detta utvecklar kreativitet och ger barn och unga kunskapen att kritiskt granska rörlig bild som dyker upp i vardagen. Film i Västerbotten har som ambition att stärka infrastrukturen för filmpedagogik i regionen. För att erbjuda kvalitativ filmpedagogik i hela regionen krävs en infrastruktur med samarbetspartners till Film i Västerbotten, ändamålsenlig teknik samt frilansande filmpedagoger. I detta syfte vill Film i Västerbotten utveckla samarbetspartners som exempelvis skolor, föreningar, företag, fritidsgårdar och kulturskolor. De frilansande filmpedagogerna består av utbildade filmpedagoger och professionella filmskapare. Innehållet i de filmpedagogiska paketen tas fram utifrån aktuella ämnen och är anpassade till barn och ungas perspektiv. De kan till exempel skapas av en professionell

filmskapare som tar fram ett pedagogiskt material baserat på en egen film.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Mål: Filmkunnighet för barn och unga Digitaliseringen med ökat användande av internet, sociala medier, mobiltelefoner och streamad film har gjort att dagens barn och unga ser mer på rörlig bild än tidigare generationer. Barn och unga kommunicerar med rörliga bilder, uttrycker sig med hjälp av dem och hämtar information via dem. Genom filmpedagogiska aktiviteter får barn och unga prova på att göra film vilket ger förståelse för hur film och rörlig bild fungerar och inte minst får de lära sig uttrycka sig med hjälp av rörlig bild.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Film i Västerbotten har under 2021 hjälpt kommuner och föreningar med filmpedagogisk verksamhet. De har även hjälp till med Skapande skola projekt i Lycksele, Skellefteå, Umeå och Bjurholm.

Utöver detta har Film i Västerbotten gjort aktiviteter i Vindeln och Nordmaling samt genomfört online arrangemang som varit möjliga att följa oavsett bostadsort.

Film i Västerbotten har genomfört kurser i bland annat stop motion animation, dokumentärfilm, källkritik och ax till limpa. De har även genomfört *Lynx Sommarläger* för unga tjejer och KF Husets dokumentärfilmskurs i Nordmaling.

På många kulturskolor har aktiviteter genomförts även om det varit under anpassade förhållanden på grund av pandemin. Kulturskolor som har gjort filmaktiviteter under 2021 är Storuman, Sorsele, Nordmaling, Umeå, Skellefteå och Malå. I Umeå har Film i Västerbotten även ett samarbete kring teknikutlåning.

Film i Västerbotten har under året medfinansierat tre olika filmpedagogiska projekt.

Pandemins påverkan

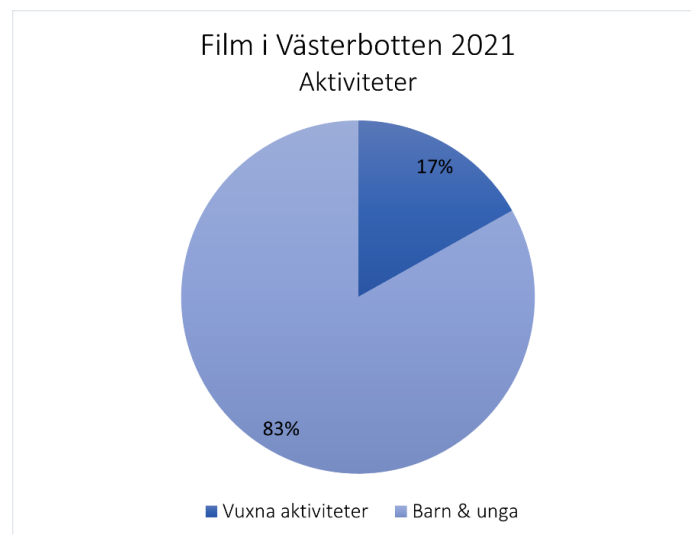
Pandemin har medfört flertalet hinder för film i Västerbotten under 2021 vilket har påverkat verksamhetens alla målgrupper. Bland annat har flertalet filmpedagogiska aktiviteter skjutits upp och det har funnits ett behov av att förändra arrangemang till digital form. Sammantaget har det varit svårt att planera aktiviteter och genomföra publika externa samarbeten.

Statistik

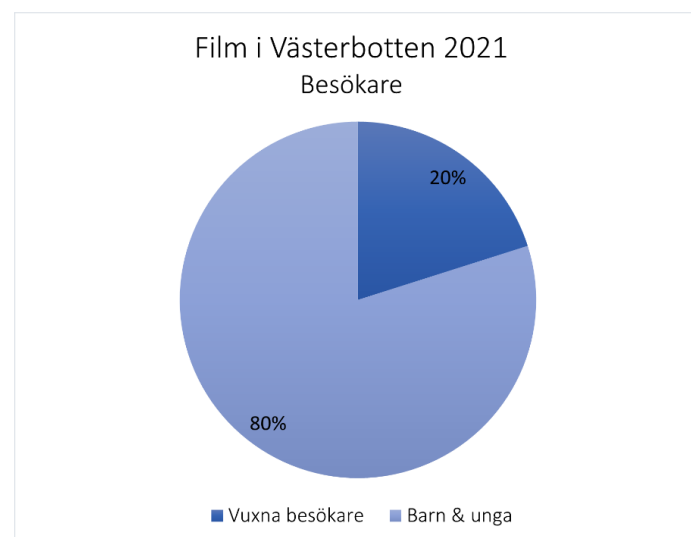
Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos konsulentverksamheten hos Film i Västerbotten år 2021 var 30%.

Under 2021 hölls sammanlagt 89 aktiviteter varav 74 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Film i Västerbotten totalt 2398 besökare varav 1916 var barn eller unga. Detta motsvarar att 83 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 80 % av besökarna var barn och unga.

Under 2020 hölls totalt 63 aktiviteter varav 49 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Film i Västerbotten totalt 2 114 besökare varav 1 370 var barn eller unga. Detta motsvarar att 78 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 65 % av besökarna var barn och unga.

Figur 12.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Film i Västerbotten har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 12.2 Det ljusblå fältet är andelen besökare hos Film i Västerbotten under 2021 som var barn och unga.

Uppdragsbeskrivning

- Se gemensam uppdragsbeskrivning för konsulentverksamheten.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Västerbottens läns hemslöjdsförening 866 Tkr och det statliga anslaget var 689 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 1555 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Arrangera fortbildningar för slöjdhandledare och arbeta vidare med målgruppen barn och unga Intresset för slöjd och att lära sig olika tekniker från grunden är stort bland unga. Läns-hemslöjds-konsulenterna driver och arrangerar olika aktiviteter med och för målgruppen. Det finns behov av att utbilda fler handledare och pedagoger inom hemslöjdsområdet. Genom kompetensutveckling för slöjdare/konsthantverkare breddas möjligheter till arbete mot barn och unga i till exempel Skapande skola. Läns-hemslöjds-konsulenterna arrangerar fortbildningar för lärare och pedagoger där målsättningen är att arrangera slöjdhandledarutbildningar i samarbete med Universitet eller folkhögskola.

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Övergripande mål för föreningen och konsulentverksamheten Stärka tillgången till slöjdverksamhet med och för målgruppen barn och unga.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Västerbottens läns hemslöjdsförening deltar i nätverk med inriktning på området barn och unga. PRIOBoU är ett nätverk mellan hemslöjds-konsulenter som arbetar med barn och unga. De har under året haft regelbundna digitala möten. Vid mötena har det utbytts erfarenheter

och diskuterats olika ämnen kopplade till arbetet med barn och unga. Under våren var temat för träffarna Slöjdhandledarutbildningen och under hösten var temat Kulturskolan.

BUNGK är ett samarbete mellan länets kultur-konsulenter i syfte att stärka kulturen för unga.

Under året verkade Västerbottens läns hemslöjdsförening för att slöjd ska få större utrymme inom *Skapande skola*. Genom att lyfta in skapande skola i slöjdhandledarutbildningen och arbeta för att förmedla fler slöjdare till projekt inom skolan. Läns-hemslöjds-konsulenterna har 2021 förmedlat slöjdare till ett *Skapande skola* uppdrag i Bjurholm.

Till årets slöjdkurs i Burträsk, *Burträskkursen*, bidrog konsulenter med att förmedla kursledare.

Läns-hemslöjds-konsulenten för textil gästade Umeå stadsbiblioteket två fredagar i december. Temat var halm och både barn och vuxna provade på att slöjda himmeli och annan halmslöjd.

Västerbottens läns hemslöjdsförening har under 2021 genomfört en slöjdhandledarutbildning som bestod av fem tillfällen och har letts av läns-hemslöjds-konsulenterna och hemslöjds-konsulenten i Skellefteå kommun. Syftet med utbildningen är i förlängningen att öka barn och ungas möjligheter till att skapa och ta del av slöjd. Under 2021 har hemslöjds-konsulenterna i norrlänen påbörjat ett samarbete för att tillsammans erbjuda en slöjdhandledarfortbildning.

På uppdrag av Nordmalings bibliotek har konsulenter anlitat en textilkonstnär som har skapat slöjd-kit som innehåller det man behöver för att göra stämpeltryck på textil. Det finns två olika slöjd kit att låna, ett för barn i förskoleklass till årskurs tre och ett för elever i årskurs 4-6.

Handens hus

Handens hus i Skellefteå har under året genomfört en Barnkulturdag på SARA kulturhus där det

bland annat fanns en slöjdverkstad dit ca 400 barn och vuxna kom och slöjdade. Fritidsbarnen har sytt sockfåglar samtidigt som fågelsagor lästes i Bokbussen som stod i Bygdsiljum. *Slöjd på lovet* genomfördes under hösten där aktiviteterna *Band och snoddar* och *Vi täljer i färskt trä* genomfördes. Ljusstöpning för Barn från 7 år tillsammans med vuxen har även genomförts.

Pandemins påverkan

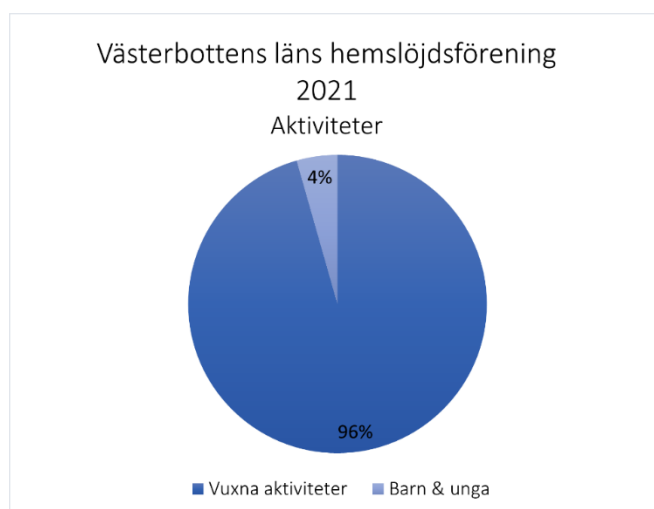
Med anledning av coronapandemin har den planerade verksamheten fått anpassas efter myndigheternas rekommendationer och restriktioner. Under våren genomfördes inga fysiska träffar, i stället genomfördes flera digitala satsningar. Under sommaren och hösten blev det möjligt att genomföra både fysiska och digitala träffar och kurser. Styrelsen och konsulenterna har hela året anpassat verksamheten så att möten och aktiviteter har kunnat genomföras digitalt.

Statistik

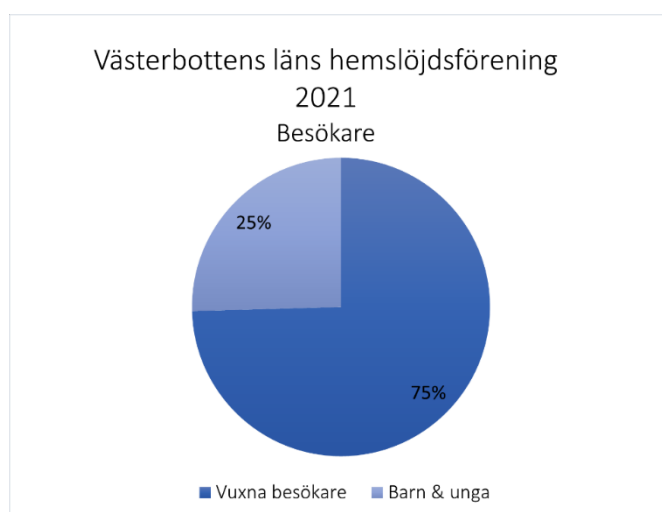
Andelen av arbetstiden som har ägnats åt främjandearbete för barn och unga hos konsulentverksamheten hos Västerbottens läns hemslöjdsförening 2021 var 15%.

Under 2021 hölls sammanlagt 68 aktiviteter varav 3 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Västerbottens läns hemslöjdsförening totalt 2237 besökare varav 569 var barn eller unga. Detta motsvarar att 4% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 25 % av besökarna var barn och unga.

Under 2020 hölls totalt 56 aktiviteter varav 5 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Västerbottens läns hemslöjdsförening totalt 942 besökare varav 111 var barn eller unga. Detta motsvarar att 9% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 12% av besökarna var barn och unga.

Figur 13.1 Det ljusblå fältet är andelen aktiviteter som Västerbottens läns hemslöjdsförening har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 13.2 Det ljusblå fältet är andelen besökare hos Västerbottens läns hemslöjdsförening under 2021 som var barn och unga

Regional biblioteksverksamhet inkl. läs och litteraturfrämjande verksamhet

År 2021 var budgeten för regional biblioteksverksamhet bestående av statligt och regionalt anslag 7039 Tkr.

Den regionala biblioteksverksamheten har tre mål i den regionala kulturplanen som riktar sig till barn och unga, verksamheten har även specificerat egna mål i sin verksamhetsplanering som riktar sig till målgruppen.

Då den regionala biblioteksverksamhetens primära målgrupp utgörs av folkbiblioteken i Västerbotten är det också den målgruppen som avses i besöksstatistiken.

Den regionala biblioteksverksamheten har under året genomfört verksamhet riktad till barn och unga.

Regionbibliotek Västerbotten

Uppdragsbeskrivning

Bibliotekens verksamhet styrs av bibliotekslagen. I den slås fast att kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.

Vad gäller verksamhetens läs och litteraturfrämjande se gemensamma uppdragsbeskrivningen för konsulentverksamheterna.

I den regionala biblioteksplanen 2021-2024 lyfts mål som:

- Aktivt arbeta för att barnkonventionen implementeras inom folk- och sjukhusbiblioteken.
- Särskilt uppmärksamma och stötta barn och ungas skrivande.
- Uppmärksamma barn och ungas rätt till kultur utifrån att barnkonventionen blivit lag.
- Skapa dialog mellan region och kommun gällande skolbibliotekens roll för målpåföljelse.
- Följa regeringens utredning för en mer likvärdig tillgång till skolbibliotek.
- Inkludera barn och unga för att utgå ifrån målgruppens perspektiv.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Regionbibliotek Västerbotten 4235 Tkr och det statliga anslaget var 2 804 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 7039 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 28 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Öka biblioteksverksamhetens digitala kompetens samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet (MIK) [...Att vara kunnig inom MIK är viktigt för alla oavsett ålder...]

Undersöka möjligheten att tillsammans med kommunerna stärka skolbibliotekens verksamhet

Skolbiblioteken i Västerbotten behöver lyftas fram och dess verksamhet behöver främjas och stärkas för att uppfylla skollagens krav. Många kommuner har redan stora utmaningar inom skolans område både gällande knappa ekonomiska resurser och svårigheter att rekrytera lärare och skolledare. Skolbiblioteken blir ofta lågt prioriterade och i den mån de finns har de inte alltid biblioteksutbildad personal. Regionbiblioteket vill försöka hitta samarbetsformer med kommunerna som kan gynna skolbibliotekens viktiga verksamhet och i förlängningen bidra till en ökad målpåföljelse för skolans elever.

Utveckla skrivandet som konstform [...Regionbibliotek Västerbotten har ett uppdrag att tillse att skrivandet och författarskapet tas till vara som en resurs för arbetet på biblioteken och i skolorna...]

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Undersöka möjligheten att tillsammans med kommunerna stärka skolbibliotekens verksamhet.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Hbtq-diplomering har erbjudits samtliga kommunala gymnasieskolbibliotek i länet. Fyra skolor har under året deltagit.

Dialog har förts med bibliotekschefer med ansvar för integrerade skolbibliotek. En kartläggning av länets skolbibliotek samt en nätverksdag för skolbibliotekarier på alla stadier planeras för 2022.

Framtagande av en ny version av en gåvobok till länets alla nyfödda barn, *Västerbottnisk pekbok*, har pågått under året.

Regionbiblioteket Västerbotten har medverkat i Barnens Littfest som är ett samarbete med Umeå kommun där digitala författarsamtal för

skolklasser, samt *Teknikjakten*, en virtuell skattjakt, har genomförts.

Skrivutmaningen 2021 för barn och ungdomar i åldern 7-15 år är en sommarlovstävling där barn och unga, via Youtube, fick utmaningen att skriva färdigt en berättelse som påbörjats av en länsförfattare. Temat var *ut i det vilda*.

Pandemins påverkan

Nästan alla av Regionbibliotek i Västerbottens arrangemang har genomförts i digitalt format till följd av coronapandemin. Under våren genomfördes de i princip inga tjänsteresor, fysiska möten, nätverksträffar eller konferenser, men under hösten har några fysiska arrangemang kunnat genomföras. Pandemin beskrivs som något som i vissa aspekter har varit negativt för verksamheten men beskrivs även som något som möjliggjort metodutveckling och nytänkande.

Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 56 aktiviteter varav 0 var riktade till barn och unga. Under 2021 fördes ingen besöksstatistik av Regionbibliotek Västerbotten. Detta motsvarar att 0 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 177 aktiviteter varav 30 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade regionbibliotek Västerbotten totalt 596 besökare varav 0 var barn eller unga. Detta motsvarar att 12% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 0% av besökarna var barn och unga.

Figur 14.1 Figuren visar att det inte finns några aktiviteter riktade till barn och unga registrerade ifrån Regionbibliotek Västerbotten vilket gör att hela figuren är mörkröd.

Regional enskild arkivverksamhet

År 2021 var budgeten för regional enskild arkivverksamhet bestående av statligt och regionalt anslag 2492 Tkr varav 1910 Tkr var regionalt anslag och 582 Tkr var statligt anslag.

Den regionala kulturplanen utgör direktiv för genomförande av arkivens uppdrag. Båda arkivverksamheterna har mål som riktas till barn och unga i den regionala kulturplanen med en speciell inriktning på pedagogisk verksamhet.

Arkivverksamheten har genomfört verksamhet riktad till barn och unga under år 2021.

Folkrörelsearkivet i Västerbotten

Uppdragsbeskrivning

Den regionala kulturplanen utgör direktiv för genomförande av arkivets uppdrag.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Folkrörelsearkivet i Västerbotten 1833 Tkr och det statliga anslaget var 423 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 2256 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 1 333 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen

Ökad tillgänglighet till arkiven Folkrörelsearkivet vill under kommande planperiod undersöka möjligheter till utökad närvaro, både i fysisk och digital form, i hela regionen. En viktig del i detta är att synliggöra informationsverksamheten för arkivbildare, att nå ut och ge råd i arkivfrågor till olika organisationer, exempelvis gällande digitalt födda handlingar men också genom att sprida den pedagogiska programverksamhetens räckvidd för att möjliggöra lärande och samtidigt öka kännedom om arkiv och allmänhetens tillgång till detsamma.

Ökad kännedom för samlingarna [...Ökad kännedom ger utöver nämnda fördelar möjlighet till utveckling av befintlig pedagogisk och utåtriktad verksamhet vilket i sin tur stärker arkivets roll i regionen och övriga samhället...]

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Fortsätta att i Skellefteå samarbeta med övriga verksamheter på Nordanå och erbjuda aktiviteter och program för barn och unga i syfte att göra arkiv, i synnerhet Folkrörelsearkivet, känt hos en yngre generation.

Medverka i arkiv- och museipedagogiskt arbete i Umeå, med inriktning mot, framför allt, barn, unga och utlandsfödda.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Aktiviteten *Höstlov i Forskarrum Forskarbyrån och avdelningen för okända personer* genomfördes i Nordanå, Skellefteå och eventet delades även på film via Facebook.

På arkivens dag hölls en arkivmessa och föredrag där folkrörelsearkivet genomförde ett arkivquiz för barn och vuxna på Västerbottens museum i Umeå.

Under Nordanås julmarknad genomfördes en julverkstad i Forskarrum på Nordanå i Skellefteå.

Folkrörelsearkivets arkivpedagog och arkivassistent har under året arbetat med skolprogram, guidade visningar, kurser, skollovsverksamhet och andra öppna verksamheter.

Under året har folkrörelsearkivet drivit projektet *Hållbara arkivbesök* med stöd från Kulturrådet med syftet att stärka den arkivpedagogiska verksamheten under pandemin. Projektledaren har utvecklat innehåll och genomförande i ett kommande skolprogram kallat *Att vara barn när världen brinner*. Tillsammans med arkivpedagogen har projektet utvecklat en nyskapande pedagogisk metod vi kallar *levande arkiv*, med inslag av klassisk arkivpedagogik, historisk lek, playification och tidsresa. Inom projektet utvecklades också den öppna pedagogiska verksamheten Forskarbyrån och avdelningen för okända personer, anpassningsbar för barn i olika åldrar.

Folkrörelsearkivet i Skellefteå har även beviljats medel från Skellefteå kommun för att genomföra *Arkivmysteriet* som riktar sig till målgruppen barn 7–12. Arrangemanget utarbetades av arkivpedagogerna tillsammans med en lärare. Två elever från *Nordiska scenografiskolan* skapade miljöer, scenografi och delvis kostym.

Arkivmysteriet genomfördes vid två tillfällen under Berättarfestivalen.

Folkrörelsearkivet har ingått i ett kulturpedagogiskt samarbete som har initierats av Skellefteå kommuns barnkultursamordnare. I samarbetet ingår kommunens kulturpedagoger tillsammans med pedagoger från verksamheter som stöds av kultursamverkansmodellen. I dagsläget ingår pedagoger från Kulturskolan, en konstpedagog vid Skellefteå konsthall, hemslöjdskonsulent vid Handens hus, konstpedagog vid Museum Anna Nordlander och museipedagogen på Skellefteå museum, barnkulturansvariga från Västerbottensteatern- och Nordiskt berättarcentrum, samt arkivpedagogen från Folkrörelsearkivet i Västerbotten. Tillsammans genomfördes en barnkulturdag, *Forskarbyrån och avdelningen för okända personer*, på Sara kulturhus i Skellefteå.

Ett samarbete inleddes med elever vid Midgårdsskolans teaterutbildning. Eleverna planerade för att sätta upp en teaterföreställning om kampen för rösträtt i Umeå och fick till en början en visning i arkivet där de fick ta del av spår från rösträttskampen och de personer som varit engagerade i frågan. Folkrörelsearkivets arkivarie var sedan behjälplig i att ta fram underlag till

manus, förslag till karaktärer och karaktärsbeskrivningar.

Vid höstterminens start fick alla nya elever i årskurs 7 på Maja Beskowskolan, under guidning av en av Folkrörelsearkivets arkivariar, genomföra en vandring genom skolan och på så sätt bekanta sig med läraren Maja Beskow. Under vandringen fick eleverna veta mer om vem Maja Beskow var, varför hon fått namnge skolan och se spår som Beskow lämnat i skolans lokaler. Genom projektet Demokratiska arkivet har Folkrörelsearkivets personal i Umeå tagit emot två grupper från SFI (Svenska för invandrare) som fått en visning i arkivet på temat migration. Eleverna fick sedan under handledning av en av Västerbottens museums pedagoger skriva sina egna migrationsberättelser. Tre av eleverna kom senare att medverka i podden *Livet i arkivet* och avsnittet *Byta land*.

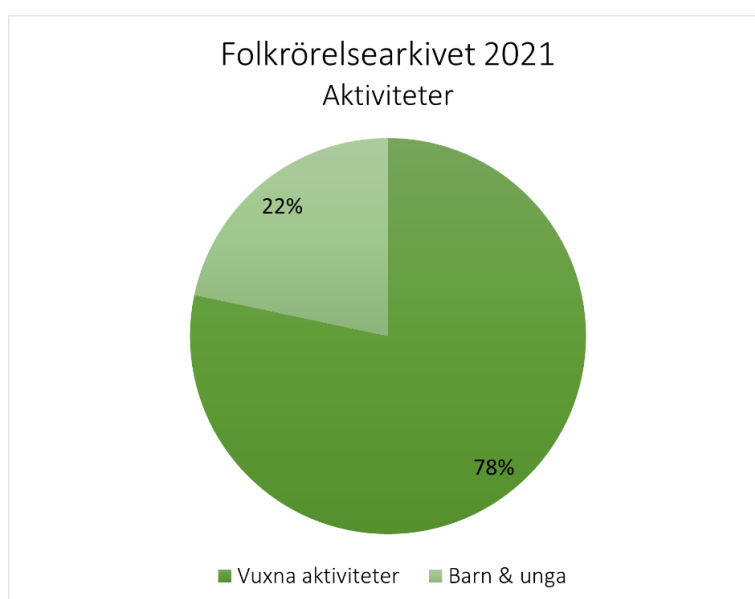
Pandemins påverkan

Coronapandemin har påverkat verksamheten på flera sätt under året. Som en anpassning till myndigheternas rekommendationer höll Folkrörelsearkivet helt stängt för fysiska besök i både Umeå och Skellefteå under delar av året. Folkrörelsearkivet har trots detta haft öppet för bokade besök och leveranser.

Statistik

Under **2021** hölls sammanlagt 60 aktiviteter varav 13 var riktade till barn och unga. Under 2021 hade Folkhälsosearkivet i Västerbotten totalt 2255 besökare varav 460 var barn eller unga. Detta motsvarar att 22 % av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 20 % av besökarna var barn och unga.

Under **2020** hölls totalt 18 aktiviteter varav 5 var riktade till barn och unga. Under 2020 hade Folkhälsosearkivet totalt 465 besökare varav 115 var barn eller unga. Detta motsvarar att 28% av aktiviteterna var riktade mot barn och unga samt att 25% av besökarna var barn och unga.

Figur 15.1 Det ljusgröna fältet är andelen aktiviteter som Folkhälsosearkivet har genomfört under 2021 som är riktade till barn och unga.

Figur 15.2 Det ljusgröna fältet är andelen besökare hos Folkhälsosearkivet under 2021 som var barn och unga.

Företagsarkivet i Westerbotten

Uppdragsbeskrivning

Den regionala kulturplanen utgör direktiv för genomförande av arkivets uppdrag.

Budget

År 2021 var det regionala anslaget för Företagsarkivet i Västerbotten 78 Tkr och det statliga anslaget var 159 Tkr. Totalt anslag inom KSM var 237 Tkr.

Kommunalt anslag till verksamheten var 195 Tkr.

Utvecklingsområden från kulturplanen 2020-2023

Gemensamma arkiv- och besökslokaler genom samverkan [...*Samordningsvinster finns gällande bevarande, digitalisering, pedagogisk verksamhet, bemanning och handlingarnas användbarhet...*]

Verksamhetens egna mål riktade till barn och unga 2021

Företagsarkivet i Westerbotten har inte skrivit något mål som är specifikt riktat till barn och unga i sin verksamhetsberättelse för år 2021.

Genomförd & planerad verksamhet för barn och unga 2021

Under året delades det lokalhistoriska ungdomsstipendiet ut. Stipendiet är instiftat av Skellefteå Museum, Folk Rörelsearkivet i Västerbotten och Företagsarkivet i Westerbotten. Ändamålet är att uppmuntra och stimulera ungas intresse för lokal historia. Stipendiesumman delas ut årligen och under 2021 delades två stipendier ut.

Samarbetet i Forskarrum Nordanå har fortsatt att utvecklas under 2021. I forskarrum finns utrymme för gemensamma utställningar, rum för pedagogisk verksamhet för barn och ungdomar samt professionella forskare. I Forskarrum samarbetar Företagsarkivet i Westerbotten, Folk Rörelsearkivet i Västerbotten och Skellefteå Museum.

Företagsarkivet har deltagit i berättarfestivalen 2021 med material till *Forskarbyrån*, ett program skapat och arrangerat av Skellefteå Museum och Folk Rörelsearkivet i Västerbotten. Programmet har även använts i forskarrum under höstlovet och till barnkulturdagarna i Sara kulturhus.

Företagsarkivet i Westerbotten har under året medverkat i och initierat arkivpedagogisk verksamhet med olika aktiviteter till pedagoger, skolor, barn och ungdomar i Västerbotten. Arkivet har varit med i framtagandet av program för skolklasser. Dessa program har under året också genomförts.

Pandemins påverkan

På grund av coronapandemin har förutsättningarna för hela verksamheten förändrats. Denna omställning har genomförts genom att i högre grad använda sig av digital teknik för exempelvis möten samt intern och extern kommunikation. Företagsarkivet har bibehållit en verksamhet, men prioriteringar av arbetet har behövts göras. Folk Rörelsearkivet i Westerbotten menar dock att arkiven är fysiska och att digitala alternativ inte fullt ut kan kompensera för begränsningar av möten mellan människor.

Statistik

Ingen inrapporterad statistik för år 2021 eller 2020.

Barn och unga

Regionala kulturkonsulenter

Urfolket samer

Etniska och kulturell mångfald

Nationella minoriteter

Internationellt arbete

Folkbildning

Kulturell infrastruktur och utbud

Jämlikt och tillgängligt kulturliv

Kulturarv och kulturmiljö

Kultur och hälsa

Kulturella och kreativa näringar

Professionella kulturskapare och konstnärligt skapande